

7/7/2022

**Ομιλία του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, Αλέξη Τσίπρα, στο 26ο συνέδριο του Economist**

Θέλω να σας ευχαριστήσω για τη πρόσκληση να βρεθώ για άλλη μια χρονιά στο βήμα του ομιλητή στο συνέδριο του Economist.

Και επιτρέψτε μου να ξεκινήσω την παρέμβαση μου, από τον προβληματισμό που θέτει ένα από τα κεντρικά άρθρα του, αυτής της εβδομάδας.

Κυρίως από τη διαπίστωση ότι η έκρηξη των τιμών στα βασικά αγαθά, τα τρόφιμα και η αύξηση του ενεργειακού κόστους, φέρνει την ανθρωπότητα ενώπιον νέων μαζικών αντιδράσεων από τις κοινωνίες, που πολύ εύστοχα ο αρθρογράφος τις περιγράφει ως κοινωνίες πεινασμένες και οργισμένες (hungry and angry).

Αυτό νομίζω είναι το βασικό που πρέπει να αντιληφθούμε όλοι σήμερα, ανεξάρτητα από ποια ιδεολογική αφετηρία ξεκινάμε. Βρισκόμαστε μπροστά ή μέσα, καλύτερα, σε ένα καζάνι που βράζει, ίσως σε διαφορετικές θερμοκρασίες στις διάφορες περιοχές του κόσμου, αλλά σίγουρα σ' ένα καζάνι που βράζει από τις ίδιες αιτίες.

Έχω πολλές φορές αναφερθεί στα δύο κρίσιμα ερωτήματα, ζωής και θανάτου θα τα χαρακτηρίζα, που κυριαρχούν σε όλο τον κόσμο. Το πρώτο κρίσιμο ερώτημα: πώς θα ανασχέσουμε την κλιματική κρίση. Και το δεύτερο: πώς θα ανασχέσουμε τις συνέπειες του οικονομικού μοντέλου των τελευταίων δεκαετιών. Ερωτήματα που η πανδημία έφερε στην επιφάνεια με τραγικό τρόπο.

Η κλιματική κρίση διαβρώνει ήδη το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, οι φυσικές καταστροφές πολλαπλασιάζονται και η ανθρωπότητα καθυστερεί επικίνδυνα την πράσινη μετάβαση, ενώ οι ανισότητες διαρκώς διευρύνονται.

Ταυτόχρονα, το μοντέλο οργάνωσης της οικονομίας και της κοινωνίας είναι πλέον τόσο εξωφρενικά άδικο, που είναι απολύτως ανεδαφικό να θεωρεί κάποιος ότι μπορεί να είναι βιώσιμο. Σε έναν κόσμο που το 10% του παγκόσμιου πληθυσμού, κατέχει το 76% του παγκόσμιου πλούτου, σύμφωνα με το World In Equality Report για το 2021, το τελευταίο που θα μπορούσαμε να περιμένουμε είναι σταθερότητα και συνοχή.

Η πανδημία ήρθε να κάνει ακόμα πιο δραματικό αυτό το χάσμα των ανισοτήτων. Είναι ενδεικτικό ότι ενώ η παγκόσμια οικονομία πηγαίνει από την ύφεση των lockdowns στον πληθωρισμό του σήμερα, 573 νέοι δισεκατομμυριούχοι έχουν προστεθεί στη σχετική λίστα των πιο πλούσιων ανθρώπων του κόσμου από το 2020, σύμφωνα με τη μελέτη της OXFAM.

Πιστεύει αλήθεια κανείς ότι αυτή η ξέφρενη πορεία προς τις ανισότητες και προς την κατάφωρη κοινωνική αδικία, καθιστά τον κόσμο μας ασφαλέστερο, τον καθιστά βιώσιμο; Μήπως ήρθε η στιγμή να μπει ένα τέρμα στις αυταπάτες για τον αυτόματο

πιλότο της αγοράς; Ένα τέρμα, ένα τέλος στο αλόγιστο κυνήγι του κέρδους που αγνοεί τη συνθήκη της κοινωνικής συνοχής, ακόμα θα έλεγα, τη συνθήκη της παγκόσμιας σταθερότητας;

Σε αυτή τη τρομακτική εικόνα των ανισοτήτων μέχρι χθες, σ' αυτήν που μόλις τώρα σας περιέγραψα, αλλά μέχρι χτες, έρχονται σήμερα να προστεθούν δύο επιπλέον παράγοντες, που αναμένεται να διευρύνουν ακόμη περισσότερο τις ανισότητες και να επιβαρύνουν περαιτέρω το οικονομικό και πολιτικό κλίμα.

Πρώτον η κρίση της ακρίβειας και του πληθωρισμού που μετά από δεκαετίες επανεμφανίζονται, αυτή τη φορά με ιδιαίτερα έντονο τρόπο. Οφείλονται κυρίως σε ανισοροπίες, τόσο στην προσφορά, όσο και στη ζήτηση κατά τη διάρκεια της πανδημίας και αναδεικνύουν αδυναμίες του τρόπου που έχει οργανωθεί η οικονομία στο πλαίσιο των παγκοσμιοποιημένων αλυσίδων αξίας.

Και φυσικά στην αναντίστοιχη με το επείγον της περιόδου πορεία της πράσινης μετάβασης. Αυτά όλα έφεραν ιδιαίτερα την Ευρώπη μπροστά στο φάσμα της ενεργειακής ανασφάλειας και της συνεπαγόμενης πληθωριστικής έκρηξης.

Κι αν ο πρώτος παράγοντας ήταν ο πληθωρισμός και η ακρίβεια για τους λόγους που ανέφερα, ο δεύτερος που διευρύνει τις ανισότητες και επιβαρύνει το πολιτικό κλίμα και το οικονομικό είναι ο πόλεμος στην ευρύτερη γειτονιά μας.

Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, πέρα και έξω από κάθε έννοια διεθνούς δικαίου και η σύγκρουση που επέλεξε με τη Δύση, ρίχνει λάδι στη φωτιά της κοινωνικής συνοχής, της σταθερότητας, της ακρίβειας και δίνει σε όλους να καταλάβουν ότι όχι μόνο δεν βρισκόμαστε μπροστά στο «τέλος της ιστορίας», αλλά βρισκόμαστε μπροστά στον εφιάλτη ακόμη κι ενός πυρηνικού πολέμου. Και χρειάζεται όλοι να επαγρυπνούμε και να αγωνιστούμε για κάτι που τις τελευταίες δεκαετίες τουλάχιστον θεωρούσαμε δεδομένο, δηλαδή έναν ειρηνικό και ασφαλή κόσμο.

Ο δε οικονομικός πόλεμος, δίπλα σε αυτό τον πόλεμο των όπλων, τον πραγματικό πόλεμο, έχει οδηγήσει ήδη σε μια πρωτοφανή ενεργειακή κρίση και, πολύ φοβάμαι, σύντομα και σε επισιτιστική κρίση.

Η Ευρώπη βιώνει τις επιπτώσεις εντονότερα από ό,τι ο υπόλοιπος αναπτυσσόμενος κόσμος, πληρώνοντας -ας μου επιτραπεί αυτή η κρίση- το έλλειμμα ηγεσίας και την αδυναμία χάραξης μιας αυτόνομης πορείας διαχρονικά.

Εξαρτημένη ενεργειακά από τη Ρωσία και εγκλωβισμένη ιδεολογικά σε αποτυχημένες νεοφιλελεύθερες συνταγές, αντιμετωπίζει την εκτόξευση του κόστους ενέργειας και έναν υψηλό πληθωρισμό που απειλεί ευθέως ξανά τόσο την κοινωνική συνοχή, όσο και τη δημοσιονομική ισορροπία.

Είναι δυστυχώς πολύ γνώριμη και πολύ πρόσφατη σε εμάς εδώ στην Ελλάδα η συνθήκη αυτού του αδιεξόδου. Στην κρίση που ξεκίνησε το 2008, τα κράτη αποφάσισαν να σώσουν τις τράπεζες.

Σήμερα στη θέση των τραπεζών είναι οι εταιρίες του κλάδου της ενέργειας στην Ευρώπη, που μέσα σε λίγα χρόνια, βλέπουν τα business plans να καταρρέουν και ανταγωνίζονται για πολύ μικρότερα αποθέματα σε τετραπλάσιες και πενταπλάσιες τιμές από τα συμβόλαια που είχαν συνάψει για την παροχή ρωσικού αερίου. Και τα

κράτη επεμβαίνουν πλέον υπό το φόβο της κατάρρευσης αυτών των εταιριών, για να διασφαλίσουν το δημόσιο συμφέρον και την ενεργειακή ασφάλεια τους.

Η εθνικοποίηση της Γαλλικής EDF, της εταιρείας ηλεκτρισμού, που ανακοινώθηκε χθες, είναι το πιο ισχυρό παράδειγμα σε αυτή την κατεύθυνση. Και δείχνει μια τάση απολύτως ξένη με πρακτικές της ελληνικής κυβέρνησης, που σε καιρό ενεργειακής κρίσης επέλεξε το αντίθετο, την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ, στερώντας από το κράτος το βασικό εργαλείο παρέμβασης για τη διαχείριση της ενεργειακής κρίσης, με γνώμονα και σκοπό την κοινή ωφέλεια.

Βρισκόμαστε λοιπόν σε ένα πολύ οριακό σημείο για την Ευρώπη.

Το χθεσινό χαμηλό εικοσαετίας του ευρώ έναντι του δολαρίου ήταν ένα σοκ. Και ταυτόχρονα μια υπενθύμιση για το πόσο λάθος έχει κινηθεί η ήπειρός μας σε αυτούς τους πολύ απαιτητικούς και δύσκολους καιρούς. Και η εξέλιξη αυτή επιβαρύνει ακόμα περισσότερο την κρίση του πληθωρισμού στην Ευρώπη.

Τη δύσκολη αυτή κατάσταση ήρθε να επιβαρύνει η πρακτική αντιμετώπισης της κρίσης στην Ουκρανία και της επέμβασης της Ρωσίας εκεί. Το λέω αυτό διότι δεν υπάρχει αμφιβολία ότι όλοι υποστηρίξαμε, και ορθώς, τις κυρώσεις, σταθήκαμε δίπλα και θα στεκόμαστε δίπλα στον ουκρανικό λαό που δοκιμάζεται από μια βάρβαρη επίθεση.

Όμως, δεν μπορούμε να παραγνωρίζουμε ότι όλα αυτά τα χρόνια δεν είχαμε προετοιμαστεί για κάτι τέτοιο. Ότι η Ευρώπη είναι ενεργειακά εξαρτημένη από τα ρωσικά αποθέματα αερίου και όταν βάζεις κυρώσεις, υποτίθεται ότι τις βάζεις για να πιέζουν και να τιμωρούν τον εισβολέα, όχι για να καταλήγουν να πλήττουν αυτόν που τις θεσπίζει. Διότι οι κυρώσεις είναι αποτελεσματικές όταν πιέζουν και δουλεύουν υπέρ της εξεύρεσης διεξόδου.

Αντί όμως ταυτόχρονα με τις κυρώσεις να εξαντλούμε και όλα τα διπλωματικά περιθώρια με στόχο την ειρήνη και την ασφάλεια, φοβάμαι ότι αποδεχτήκαμε μια λογική επ' αόριστον συμμετοχής σε έναν πόλεμο με οικονομικά μέσα, πυροβολώντας -σύμφωνα, με μια εύστοχη διατύπωση- και τα δικά μας πόδια.

Αυτές οι επιλογές κοστίζουν ακριβά. Και κοστίζουν διότι είναι κινήσεις αντίδρασης, όχι ενέργειες προσχεδιασμένης δράσης. Η Ευρώπη δυστυχώς σήμερα δεν οργανώνει, δεν σχεδιάζει και δεν εκπονεί μια συντεταγμένη στρατηγική που θα την καταστήσει ασφαλή στις κρίσεις και τις αναταράξεις, στον ασταθή και πολυπολικό μας κόσμο.

Επιτρέψτε μου εδώ να σας δώσω δύο παραδείγματα για το τι εννοώ σχέδιο και στρατηγική με το βλέμμα στο μέλλον.

Το 2015 στην Ελλάδα, η απελθούσα κυβέρνηση μάς άφησε με άδεια ταμεία, ουσιαστικά εκτός προγράμματος αφού δεν είχε κλείσει την τελευταία τότε αξιολόγηση και με περίπου 21 δισ. πληρωμές για το χρέος μας μέσα στο τρέχον έτος.

Το 2019 η νέα κυβέρνηση είχε, ανάμεσα σε άλλα πλεονεκτήματα, το μαξιλάρι ρευστότητας με 37 δισ. και απολύτως ρυθμισμένο το χρέος. Έχει γίνει πολύ κουβέντα γι' αυτό το μαξιλάρι ασφάλειας, αλλά έχει γίνει λιγότερη για τις συνέπειες του έργου μας στο πεδίο του χρέους.

Μια συνέπεια που δεν έχει αναδειχτεί όσο της αξίζει, είναι ότι πια μεγάλο μέρος του χρέους έχει σταθερό, και πολύ χαμηλό επιτόκιο, κλειδωμένο στο 1%. Με ένα συντηρητικό υπολογισμό, αυτό αφορά περίπου το 75% του συνολικού μας χρέους

για μέσο όρο 20 χρόνια. Αν έχουμε ορίζοντα τα επόμενα 5 ως 7 χρόνια, αυτό το ποσοστό ανεβαίνει πάνω από 90% του χρέους μας.

Οι χρηματοδοτικές μας ανάγκες μέχρι το 2033 διακυμαίνονται από 5 δισ. το χρόνο στις καλές χρονιές μέχρι 8-9 δισ. στις χειρότερες. Έχουμε δηλαδή πολύ χαμηλές αποπληρωμές, αριθμός που ελάχιστα αλλάζει και σε κάθε περίπτωση είναι πολύ χαμηλότερος από το 21 δισ. είχαμε να πληρώσουμε το '15 με άδεια Ταμεία.

Γιατί τα θυμάμαι τώρα αυτά; Τα θυμάμαι για να πω ότι εμείς δεν σκεφτήκαμε τότε μονάχα την τρέχουσα περίοδο, αλλά ότι θελήσαμε να διασφαλίσουμε το άμεσο μέλλον της χώρας. Δουλέψαμε με ορίζοντα μακροπρόθεσμο. Όχι με ορίζοντα τη δική μας θητεία στη διακυβέρνηση, δεν μας ένοιαζε μόνο να εξαργυρώσουμε επικοινωνιακά την έξοδο της Ελλάδας από τα μνημόνια. Μας ενδιέφερε και δώσαμε μάχη για μια βιώσιμη έξοδο.

Αυτό φαίνεται ιδιαίτερα τώρα, αρκετά χρόνια μετά, στη σημερινή συγκυρία που όχι μόνο οι αναπτυσσόμενες χώρες, αλλά και χώρες όπως η Ιταλία αντιμετωπίζουν μεγάλο πρόβλημα με τις αποφάσεις της Fed για αυξήσεις επιτοκίων και σταδιακή μείωση της νομισματικής χαλάρωσης και οι πιο πολλοί οικονομολόγοι προβλέπουν μια ανοδική πορεία των επιτοκίων τα επόμενα χρόνια.

Ακόμα και ο φόβος στην Ευρωζώνη για τον κατακερματισμό των κρατικών ομολόγων, δηλαδή υψηλά επιτόκια για τον Νότο, χαμηλά για τον Βορρά, που προσπαθεί να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν επηρεάζει πλέον ιδιαίτερα τη χώρα μας. Ακριβώς διότι υπήρξε αυτή η ρύθμιση.

Αντιθέτως, για εμάς οι σταθερές και υπολογίσιμες, χρηματοδοτικές ανάγκες ελευθερώνουν πόρους για κοινωνικές και αναπτυξιακές πολιτικές. Με σωστές πολιτικές, λοιπόν, μπορεί να κρατηθεί ο μεγάλος όγκος του ελληνικού χρέους αλλά να μειώνεται ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ, μέσω της ανάπτυξης. Αυτό σημαίνει καθαρός διάδρομος για την ανάπτυξη.

Κι αν το ένα παράδειγμα μιας πολιτικής δράσης και πράξης με μακροπρόθεσμο ορίζοντα ήταν η ρύθμιση του χρέους, το δεύτερο παράδειγμα, ήταν η Συμφωνία των Πρεσπών.

Διαβλέποντας τους κινδύνους της αστάθειας στην ευρύτερη γειτονιά μας, λαμβάνοντας υπόψη το γενικότερο πλαίσιο των ανταγωνισμών σε μία ζωτικής γεωστρατηγικά σημασίας περιοχή της Ευρώπης, λάβαμε μια δύσκολη αλλά ιστορική απόφαση για την ειρήνη και τη συνεργασία, που σήμερα, τέσσερα χρόνια μετά, και με τον πόλεμο να σοβεί σε ευρωπαϊκό έδαφος, αναδεικνύεται ακόμα πιο σημαντική απ' όσο νομίζαμε.

Γνωρίζαμε τότε το πολιτικό κόστος, γνωρίζαμε τη συκοφαντία και το όργιο λάσπης και συκοφαντίας στο οποίο θα μπορούσαν να φτάσουν οι πολιτικοί μας αντίπαλοι και η συγκοινωνούσα με αυτόν ακροδεξιά στην Ελλάδα. Όμως, ξέρετε, είχε πολύ μεγάλη σημασία για εμάς να θωρακίσουμε τα συμφέροντα της χώρας και να αποκαταστήσουμε τον ρόλο της ως πυλώνα ασφάλειας και σταθερότητας στην περιοχή, για να μην παίζουν παιχνίδια στα βόρεια σύνορά μας τρίτες δυνάμεις όπως η Τουρκία και η Ρωσία.

Και φανταστείτε σε τι δύσκολη θέση θα βρισκόταν οποιαδήποτε κυβέρνηση αν θα αναγκαζόταν ή θα δεχόταν πιέσεις να συμφωνήσει για την ένταξη στο NATO της

γειτονικής μας χώρας, της Βόρειας Μακεδονίας αν δεν είχαμε κάνει τη συμφωνία με το συνταγματικό της όνομα.

Τα υπενθυμίζω αυτά γιατί φοβάμαι ότι σήμερα αποτελεί κυρίαρχη πολιτική τάση στην Ευρώπη ολόκληρη, ο σχεδιασμός να μη γίνεται με το βλέμμα στο μέλλον. Κυριαρχεί η τάση να κλωτσάμε πάντα το τενεκεδάκι λίγο παρακάτω στο δρόμο. Και κάπως έτσι έχουμε φτάσει στα σημερινά αδιέξοδα.

Σήμερα, λοιπόν, και μπροστά σε αυτά τα αδιέξοδα, φοβάμαι δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να στρίψουμε επειγόντως το τιμόνι σε άλλη κατεύθυνση.

Πρώτα από όλα για το πολύ επείγον, δηλαδή για τον τερματισμό του πολέμου, τον τερματισμό της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία και τον περιορισμό των συνεπειών της ενεργειακής κρίσης.

Αλλά και για το αύριο, δηλαδή την οχύρωση απέναντι σε ένα νέο ενδεχόμενο δημοσιονομικό κραχ, την αποκατάσταση της ενεργειακής ασφάλειας, την επιτάχυνση της δίκαιης πράσινης μετάβασης, τη διεύρυνση των πόρων και των πολιτικών που ενισχύουν την κοινωνική συνοχή.

Σε αυτό το πνεύμα, θέλω να τονίσω ότι θεωρώ πολύ σημαντική, πολύ θετική την επίσκεψη των τριών αρχηγών κυβερνήσεων στην Ουκρανία: του Καγκελάριου της Γερμανίας, του Πρωθυπουργού της Ιταλίας και του Προέδρου της Γαλλίας και ειδικά η προσπάθεια που καταβάλλει ο Ιταλός Πρωθυπουργός στην βάση μιας πρότασης για την ειρήνη.

Εάν ο πόλεμος συνεχιστεί και οι ενεργειακές επιπτώσεις θα οξυνθούν και η Ευρώπη που ξέρουμε όλοι, θα είναι ένας από τους βαριά ηττημένους αυτού του πολέμου, όποια και να είναι η έκβασή του.

Γι' αυτό και τέτοιες πρωτοβουλίες πρέπει να είναι ο ένας άξονας μιας ενεργητικής και αποτελεσματικής ευρωπαϊκής στρατηγικής. Ο άλλος άξονας πρέπει να είναι αυτός που εκτείνεται στα έκτακτα μέτρα για την ανάσχεση του στασιμοπληθωρισμού και της ενεργειακής φτώχειας.

Με την αναμόρφωση του πλαισίου λειτουργίας του χρηματιστηρίου ενέργειας, με τη θέσπιση πλαφόν στα υπερκέρδη των παραγωγών, με την επέκταση της ρήτρας διαφυγής στην ευρωζώνη, με την αναθεώρηση του Σύμφωνου Σταθερότητας και την επέκταση του εύρους και της διάρκειας του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει εδώ και τώρα να λάβει αποφάσεις για μια αλληλέγγυα αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και να μην αφήσει στο έλεός της τα μεμονωμένα κράτη.

Σε αυτή την κατεύθυνση, μάλλον θετικό γεγονός είναι η χθεσινή δήλωση της προέδρου της Επιτροπής κυρίας Φον ντερ Λάιεν, ότι στα μέσα Ιουλίου η Κομισιόν θα παρουσιάσει σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τη διάσωση της ενιαίας αγοράς και της ευρωπαϊκής βιομηχανίας από τις συνέπειες της ενεργειακής κρίσης.

Θα πρέπει πιστεύω όλοι μας, και κυρίως οι προοδευτικές δυνάμεις της Ευρώπης, να πιέσουν στην κατεύθυνση των κοινών, διατηρήσιμων και δίκαιων ευρωπαϊκών λύσεων.

Όσον αφορά τη χώρα μας, οι προκλήσεις που έχουμε να αντιμετωπίσουμε είναι για άλλη μια φορά πολύ μεγάλες.

Καταρχάς, επιτρέψτε μου να πω, ότι σε όλες τις συνθήκες, και πολύ περισσότερο σε συνθήκες κρίσης όπως οι σημερινές, χρειάζεται από την πολιτική ηγεσία σχέδιο, σοβαρότητα, συναίσθηση της ανάγκης να προστατευτούν, όσο αυτό είναι δυνατό, η κοινωνική συνοχή και η εμπιστοσύνη της κοινωνίας στο πολιτικό σύστημα.

Το ακριβώς αντίθετο από αυτά που θαρρώ πως κάνει το τελευταίο διάστημα, ο Έλληνας Πρωθυπουργός. Μια κυβέρνηση, που δυστυχώς, επενδύει σ' αυτό που ξορκίζει, στο λαϊκισμό δηλαδή, στο διχασμό πολλές φορές και στην υπονόμηση των θεσμών.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα το παιχνίδι του κυρίου Μητσοτάκη με την κορυφαία εκδήλωση της δημοκρατίας, τις εκλογές. Άνοιξε ο ίδιος όλο το προηγούμενο διάστημα τη διαδικασία των πρόωρων εκλογών με δηλώσεις, με ανακοίνωση υποψηφίων του κόμματός του, με διαρροές σε φιλικά προς την κυβέρνηση ΜΜΕ για τις ημερομηνίες των εκλογών, με κάλεσμα υπουργών και βουλευτών να ριχτούν στη μάχη του σταυρού, στη μάχη της εκλογής τους.

Χτες στη Βουλή όμως με μισόλογα και σήμερα στη συνέντευξή του, η αλήθεια είναι πιο καθαρά, ανακάλυψε και μας ανακοίνωσε ότι όλα αυτά που μέχρι χτες ο ίδιος προωθούσε, ενεθάρρυνε και προετοίμαζε, οι πρόωρες εκλογές δηλαδή, δεν είναι μια εθνικά υπεύθυνη επιλογή.

Αναρωτιέμαι αν υπάρχει έστω ένας πολίτης που να πιστεύει ότι έτσι, με τέτοιο έλλειμμα σοβαρότητας και ευθύνης, μπορούν να αντιμετωπισθούν οι δύσκολες στιγμές που περνάμε, το πλεόνασμα των πολλαπλών κρίσεων.

Σε κάθε περίπτωση, για να αντιμετωπιστεί αυτό το πλαίσιο των πολλαπλών κρίσεων, χρειάζεται, θα έλεγα, αλλαγή υποδείγματος. Και αλλαγή και πολιτικού και οικονομικού υποδείγματος.

Χρειάζονται κυβερνήσεις με το βλέμμα στραμμένο όχι στο πολιτικό κόστος, αλλά στις ανάγκες της κοινωνίας και στο αύριο. Και επίσης χρειάζονται θαρραλέες επιλογές για τομές. Να αλλάξουμε πορεία στον αναπτυξιακό μας σχεδιασμό, να μετασχηματίσουμε το παραγωγικό μας μοντέλο.

Δεν μπορούμε να επαναλαμβάνουμε αποτυχημένες συνταγές του παρελθόντος που όχι μόνο δεν αντιμετωπίζουν τις διαρθρωτικές αδυναμίες της χώρας αλλά τις επιδεινώνουν.

Μόλις χτες το ΙΟΒΕ, στο πλαίσιο της τριμηνιαίας του έκθεσης, παρουσίασε μια ανησυχητική εικόνα για την ελληνική οικονομία. Προειδοποιεί ότι οι ρυθμοί ανάπτυξης δεν είναι στέρεοι, οφείλονται κυρίως στην υψηλή κατανάλωση και όχι σε μια πραγματική και βιώσιμη αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου.

Έχοντας πλήρη επίγνωση λοιπόν των δυσκολιών, που φαίνεται το έχει η μοίρα μας, των δυσκολιών που θα κληρονομήσουμε, έχουμε ήδη διατυπώσει και συνεχίζουμε να επεξεργαζόμαστε ένα πρόγραμμα βιώσιμης και δίκαιης ανάκαμψης.

Θα ήθελα όμως να σταθώ περισσότερο στο κεφαλαιώδες ζήτημα των υψηλών τιμών, του πληθωρισμού, και της ανάσχεσης του εκρηκτικού φαινομένου της ενεργειακής φτώχειας.

Η χώρα έχει ανάγκη από μια κυβέρνηση που να πιστεύει στο παρεμβατικό και ρυθμιστικό ρόλο του κράτους. Και όχι μια κυβέρνηση που να θεωρεί αμάρτημα

προπατορικό να παρεμβαίνει το κράτος για να ρυθμίζει τις αγορές και να προστατεύει το δημόσιο συμφέρον.

Χρειαζόμαστε μια κυβέρνηση με πολιτική βούληση να συγκρουστεί με συμφέροντα, και με μεγάλα συμφέροντα, αν χρειαστεί, για τη ρύθμιση των ολιγοπωλιακών κλάδων της οικονομίας.

Μια κυβέρνηση που θα ισχυροποιήσει τις ρυθμιστικές αρχές, που θα ενισχύσει τη συμμετοχή σε επιχειρήσεις δημοσίου συμφέροντος όπως η ΔΕΗ, ορίζοντας πρώτα απ' όλα ένα κατάλληλο σχήμα διοίκησης με σαφή πολιτική εντολή τη συγκράτηση των τιμών.

Με τιμές στη χονδρική αγορά του ηλεκτρισμού να εκτοξεύονται ξανά τον Ιούλη, στα επίπεδα των 300 ευρώ ανά MWh, με πολύ πιθανή την προοπτική διατήρησης αυτών των τιμών στα επίπεδα τα υψηλά αυτά, είναι ανάγκη να πάρουμε άμεσα και δραστικά μέτρα.

Που σημαίνει ακόμα και αναστολή αν χρειαστεί του χρηματιστηρίου ενέργειας, πλαφόν στη χονδρική και τη λιανική αν χρειαστεί, για να προστατεύσουμε τους καταναλωτές, μείωση του ΕΦΚ στα κατώτερα επίπεδα που προβλέπει η Κομισιόν.

Αυτές είναι ενέργειες άμεσης παρέμβασης για την ανάσχεση του φαινομένου και την κοινωνική συνοχή.

Όπως είπα, όμως, και θέλω να κλείσω με αυτό, αυτό που θα επαναφέρει την ασφάλεια και την προοπτική για τους εργαζόμενους, τις επιχειρήσεις, τα νοικοκυριά στη χώρα μας, είναι να μπορέσουμε να οργανώσουμε με σοβαρότητα, συνέπεια και αποφασιστικότητα ένα σοβαρό, εναλλακτικό, σύγχρονο πολιτικό σχέδιο για την επόμενη μέρα.

Προϋπόθεση βεβαίως, είναι η ανάδειξη μιας σύγχρονης, προοδευτικής και υπεύθυνης κυβέρνησης, που θα δρα με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και την προστασία του περιβάλλοντος.

Με λίγα λόγια, προϋπόθεση είναι η πολιτική αλλαγή, για να μπορέσει η Ελλάδα να βρει το βηματισμό της και να συνεισφέρει στο βαθμό που της αναλογεί, σε μια νέα ευρωπαϊκή στρατηγική, που θα δώσει ξανά ασφάλεια και προοπτική σε κάθε πολίτη της Ένωσης μας.

Σας ευχαριστώ.